

Vzpomínky

Lenka Štursová

Bakalářská práce
2013



Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta multimediálních komunikací

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta multimediálních komunikací
Ústav prostorového a produktového designu
akademický rok: 2012/2013

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: Lenka ŠTURSOVÁ
Osobní číslo: K09433
Studijní program: B8206 Výtvarná umění
Studijní obor: Multimedia a design – Design skla
Forma studia: prezenční

Téma práce: Vzpomínky

Zásady pro vypracování:

Konzultace s vedoucím bakalářské práce
Zpracování návrhů, grafické a prostorové studie
Vypracování písemné doprovodné zprávy zahrnující všechny etapy návrhu
Fotodokumentace
Obeznamení s technologií
Realizace v materiálu
Na samostatném nosiči CD-ROM odevzdejte v minimálním počtu 10 kusů obrazovou dokumentaci praktické části závěrečné práce pro využití v publikacích FMK.
Formát pro bitmapové podklady: JPEG, barevný prostor RGB, rozlišení 300 dpi, 250 mm delší strana. Formáty pro vektory: AI, EPS, PDF. Loga a texty v křivkách. V samostatném textovém souboru uveďte jméno a příjmení, login do Portálu UTB, obor (ateliér), typ práce, přesný název práce v češtině a angličtině, rok obhajoby, osobní mail, osobní web, telefon. Přiložte svou osobní fotografii v tiskovém rozlišení.

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/umělecké dílo**

Seznam odborné literatury:

Davis, Harold. Kreativní detail a makro. První vydání. Praha: Computer press. 2010. ISBN: 9788025133323

Fairs, Marcus. Design 21. století. První vydání. Praha: Slovart. 2007. ISBN/EAN: 9788072099702

Fiell, Charlotte. Design 20. století. Druhé vydání. Fiell, Peter. Praha: Slovart. 2009. ISBN: 978-80-7391-330-4

Kolesár, Zdeno. Kapitoly z dějin designu. Druhé vydání. Praha: Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Praze. 2009. Edice T, Svazek 2. ISBN: 978-80-86863-28-3

Vondruška, Vlastimil. Sklářství. První vydání. Praha: Grada Publishing a.s. 2002. ISBN: 80-247-0261-4

Vedoucí bakalářské práce:

doc. MgA. Petr Stanický, MFA

Ústav prostorového a produktového designu

Datum zadání bakalářské práce:

1. prosince 2012

Termín odevzdání bakalářské práce:

17. května 2013

Ve Zlíně dne 12. prosince 2012

doc. MgA. Jana Janíková, ArtD.

děkanka



doc. MgA. Petr Stanický, MFA

ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním bakalářské/diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby ¹⁾;
- beru na vědomí, že bakalářská/diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a bude dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou/diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3 ²⁾;
- podle § 60 ³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 ³⁾ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou/diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské/diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské/diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Ve Zlíně 8. 1. 2013

Lenka Štvasová *LS*
.....
Jméno, příjmení, podpis

1) zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlédnutí veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

2) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

3) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odprá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělků jim dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlídnou k výši výdělků dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Bakalářská práce s názvem Vzpomínky, je inspirována především vzpomínkami na dětství a předměty, které se k tomuto tématu vážou. Snažila jsem se o převedení vlastních vzpomínek do nynější reality pomocí skla. Hlavním a stěžejním prvkem celé práce jsou šaty, které jsem sama oblékala v devíti letech a na které mám citovou vazbu. Při práci jsem se snažila využít vlastních zkušeností s technikou fusingu a pâte de verre, a posunout lidské chápání křehkosti o stupeň dál. V teoretické části se zabývám technickými principy výroby mého objektu. V praktické části pak řeším koncept a vlastní proces návrhů a výroby.

Klíčová slova: Šaty, fusing, pâte de verre, křehkost, vzpomínky

ABSTRACT

My bachelor degree work has been inspired by childhood memories and objects related to this topic. I have tried to transfer my personal memories and experiences into the present through the medium of glass. The core element of my work, is a dress that I wore when I was nine years old, to which I have a sense of sentimental attachment. In my work I tried to use my experience with the techniques of fusing and pâte de verre, and move humans understanding of fragility to the next level. The theoretical part covers the technical principals used to make my piece of work. The practical part covers the concept and actual process from the design to the creation of my work.

Keywords: Dress, fusing, pâte de verre, fragility, memories.

„Vzpomínky jsou jediným rájem, ze kterého nemůžeme být vyhnáni.
Ve vzpomínkách i poupě, rozvíjí se v nejkrásnější růži.“¹

JOHANN WOLFGANG VON GOETHE

„Fotografie ustavuje memento mori světa, dovoluje mu, aby se stal fotografem sebe sama.“²

GEOFFREY BATCHEN

¹ PEOPLELOVEPEOPLE. *Johann Wolfgang Von Goethe. [online]* © 2009. [cit. 2013-05-14] Dostupné z: <http://citaty.peoplelovepeople.com/cz/cs/johann-wolfgang-von-goethe/citaty-autora/25-8-1>

² BATCHEN, Geoffrey. *Burning with Desire*. 1. vyd. Cambridge: MIT Press, 1999. 273 s. ISBN 0-26202427.

Tímto bych ráda poděkovala především vedoucímu práce, MgA. Petru Stanickému, MFA a také asistentce MgA. Michaele Sprižinové, za cenné rady a korigování tím správným směrem při konzultacích. Skvělé vedení při průběhu mého studia, a v neposlední řadě, za podnětné rady vedoucí k dokončení práce. Dále bych chtěla poděkovat BcA. Luboši Šurýnovi, za odbornou pomoc při realizaci a ochotu obětovat své osobní volno a čas, čehož si velice cením. A v neposlední řadě všem, kteří mi byli jakkoli nápomocni, nebo jen psychickou oporou po dobu celého studia.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně dne 9. 5. 2013

Lenka Štursová

OBSAH

ÚVOD.....	9
I TEORETICKÁ ČÁST.....	11
1 POUŽITÉ TECHNIKY	12
1.1 PÂTE DE VERRE.....	12
1.2 FUSING	14
2 INSPIRACE	17
2.1 KAREN LAMONTE	17
2.2 DIANA DIAS-LEÃO	19
2.3 CHRISTINA BOTHWELL	21
2.4 RUDOLF ŠTURSA	24
II PRAKTICKÁ ČÁST.....	26
3 KONCEPT PRÁCE.....	27
3.1 FOTOGRAFIE JAKO PŘEDLOHA.....	27
3.2 SKLENĚNÉ ŠATY DĚTSTVÍ	31
4 REALIZACE	34
4.1 FORMY	34
4.2 PŘÍPRAVA DO PECE.....	37
4.2.1 Tavící křivka	38
4.3 INSTALACE	39
ZÁVĚR	41
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	42
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	43
SEZNAM OBRÁZKŮ	44
SEZNAM ZDROJŮ OBRÁZKŮ	45
SEZNAM INTERNETOVÝCH ZDROJŮ	47

ÚVOD

Tématem vzpomínky se zabývám již více než rok. Snažím se poukázat na pomíjivost života a křehkost vzpomínek. Každý člověk nějaké vzpomínky má a ať už jsou jakékoliv, dobré či špatné, je na něm, jak s nimi naloží. Já osobně jsem se snažila vyzvednout ty dobré a převést je do materiálu, kterému se již osmým rokem věnuji, do materiálu který je mi blízký. Sklo беру jako prvek tisíce možností. Nejen že je součástí každodenního života, ale člověk, který ovládá techniku výroby skla, mu může vtisknout nejen život ale i vlastní příběh. I já jsem se snažila převést kousek sebe sama do tohoto úžasného materiálu.

Moje hlavní představa byla taková, že se pokusím převést věc, která je pro mě velmi důležitá. Nejen tím, že byla součástí mého šatníku po dobu dětství, ale i tím, že do ní mohu vtisknout část své osobnosti.

Vzpomínky chápu jako silnou citovou vazbu na nějaký okamžik. Na něco co se nevrátí, ale v paměti mi je nikdo nevezme. Proto s nimi ráda pracuji. Jsou součástí mé osobnosti, ale je to jen záblesk minulosti. O vzpomínkách se říká, že jsou jako střepy, nebo jen útržky. Možná i proto jsem se snažila převést je do skla takovým způsobem, aby práce, která vznikne, vypadala velice křehce. Něco, čeho se bojíme i dotknout, protože při špatné manipulaci by mohla zmizet navždy. Sklo je pro mě symbolikou křehkosti. Stačí jen nepatrná rána a může se roztříštit na tisíce kusů, které už ať se snažíme sebevíc, nikdy nevrátíme do původního stavu.

Mé první práce na toto téma byly spíše plošného charakteru. Zajímala jsem se o fotografii a zachycení příběhu a snažila jsem se pak daný příběh skrýt a přetvořit podle sebe. Bylo zajímavé sledovat, jak se dá zdánlivě obyčejný snímek pomocí tabulového skla a barev přetvořit na úplně jiný obraz. Při snaze posunout práci dál, jsem se pak odchýlila od plošných objektů a začala pracovat na objektech prostorových.

V teoretické části se zabývám popisem použitých technik, a to fusing a pate de verre. Technika pate de verre pro mne byla novou a cennou zkušeností. Nejvíce v tom, že mě osvobodila od limitů plochého skla, které vždy nezateče do všech spár a detailů a má využití spíše k jiným typům prací. Dále se zabývám podnětnými inspiračními zdroji, kterými pro mě byli tři umělkyně, které své práce tvoří na témata, pro mě osobně velice blízká. Jako stěžejní inspiraci bych uvedla svého příbuzného, brněnského fotografa, který mě na myšlenku pracovat s vzpomínkami a s rodinnou tematikou přivedl.

Praktická část obsahuje popis od prvotní myšlenky, přes vývoj práce, který se v začátcích vyvíjel spíše směrem k tvorbě obrazů a který později nabral kurz do konceptuálního umění. Popisuji zde celkovou práci na šatech počínaje výrobou formy, řešením technických problémů, stavení v peci nakonec i představu o finální instalaci. Je to vlastně průřez rokem a půl práce na tomto tématu a ukázkou, jakými směry jsem se ubírala.

V této bakalářské práci bych ráda objasnila, co vše mě k vytvoření objektu šatů vedlo a popisuji i postup práce od první myšlenky až po výslednou instalaci.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 POUŽITÉ TECHNIKY

V této kapitole objasním použité techniky. Při tavení jsem použila fúzi obou uvedených technik a to tím, že jsem si vybrala od obou to nejpotřebnější pro můj účel, a tím vznikla specifická technika.

1.1 Pâte de Verre

„Tato technika je velmi stará. Vznikla ještě před tím, než bylo objeveno foukané sklo. Byla hojně používána Féničany a Egypťany než upadla na několik století v zapomnění. Pokladnice faraónských hrobů nám zanechaly bohaté pozůstatky: amulety, šperky a vzácnou výzdobu pohřebního vybavení.“³

„Pâte de verre byla znovu objevena na konci XIX. století ve Francii Henrym Crosem (1840-1907). Tento symbolistický sochař nadšený pro archeologii tuto techniku znovu objevil a stala se jeho velkou zálibou. Výsledky jeho výzkumů vzbudily velký zájem, mezi jinými u keramika Alberta Dammouse, průmyslníka Georgea Despreta, Ringela d'Ilzacha a Amalrica Waltera najmutým bratry Daumy v Nancy.“⁴

„V této technice se proslavili dva velcí umělci období Art Déco, François Decorchemont a Gabriel Argy-Rousseau, kteří následovali příkladu výše zmíněných průkopníků. Oba vytvořili originální styl a postupy. Ve světě brzy našli konkurenty např. ve Frédéricovi Carderovi ze Spojených Států nebo Sotoichi Koshibovi z Japonska“.⁵

³ CERFAV. VITRA: *Virtual training in glass art* [online] [cit. 2013-04-29] Dostupné z: http://www.e-vitra.eu/history-8_Pate_de_verre-l5.html

⁴ CERFAV. VITRA: *Virtual training in glass art* [online] [cit. 2013-04-29] Dostupné z: http://www.e-vitra.eu/history-8_Pate_de_verre-l5.html

⁵ CERFAV. VITRA: *Virtual training in glass art* [online] [cit. 2013-04-29] Dostupné z: http://www.e-vitra.eu/history-8_Pate_de_verre-l5.html



Obrázek 1: François Emile Décorchemont - Váza, 1923.



Obrázek 2: Gabriel Argy-Rousseau - Vázy Ovoce, Listy, 1922.

Tuto techniku jsem ve své práci využívala poměrně hojně. Většinou se používá s technikou ztraceného vosku, ale dá se použít i v trochu jiných obměnách. Například v mé práci jsem používala drcené sklo na jemnou granulaci. Vzniklou drť jsem poté vsypávala do jednoduché formy. Při technice ztraceného vosku je forma většinou složitější, nebo dokonce i z více částí.

Sklo se vsypává mezi dvě formy a vyplní prostor mezi nimi. Tímto způsobem pracuje, např. výtvarnice Karem LaMonte. Její práce je vlastně výplní prostoru mezi ženským tělem a šaty, i když se to na první pohled nezdá. Proto musí vytvořit dvě různé formy. Formu šatů, a formu ženského těla. Mezi ně pak nasype sklo a po utavení formu odstraní, tím vznikne dokonalý odlitek prostoru mezi tělem a šaty.

Tím, že jsem potřebovala vtisknout jen jednu stranu, mám částečnou výhodu. Technika dvou forem by pro mě byla složitější a navíc by lehnuté sklo vypadalo příliš dokonale, čemuž jsem se snažila vyhnout. Tím že drť při tavení zatekla do prasklin a sklo se na vyšších místech formy udrželo jen částečně v slabé vrstvě, nebo vůbec, je vítaný efekt. Šaty tím působí křehčí. Právě vzhled výsledných výrobků při technice Pâte de Verre, který je mnohdy přehnaně „dokonalý“ a většinou vzniklé věci působí těžkopádně, mě ze začátku odrazoval.

1.2 Fusing

V této kapitole nechci mnoho rozebírat technologii fusingu a postup výroby. Spíše bych se chtěla zaměřit na to, proč jsem si tuto techniku zvolila a výhody které fusing poskytuje.

K této technice jsem se poprvé dostala již na střední škole, a to pod vedením MgA. Milana Krajíčka. Ohromilo mě, co všechno je možné vytvořit, jakých různých tvarů jde dosáhnout. Samozřejmě, že tato technika má svoje limity, ale mnohdy se dají ještě o kousek posunout a je velmi zajímavé sledovat, do jakých krajností se dá zajít. Když jsem se rozhodla, že šaty potřebuji z co nejtenčího skla, bylo mi řečeno, že touto technikou to nejspíše nepůjde. Že je velmi malá šance na utavení podle mých představ. Když se nakonec vše zdařilo, mohla jsem si říct, že jsem laťku posunula zase o kus dál.

Hlavní výhodou pro mou práci je u této techniky to, jak se dá se sklem pracovat. Mohu vytvořit pouze tenkou skořepinu, což by například u lití do formy na huti nebylo možné. Také je velkou výhodou, že pec má svou vlastní, specifickou chladicí křivku, proto nehrozí riziko pnutí. Jedinou nevýhodou vidím v tom, že se výsledný objekt hůře dekoruje, pokud je to zapotřebí. Jedná li se o malování, fusingové výrobky se velmi špatně vypalují. Je tu velké riziko, že v peci popraskají. I u pískování si je třeba dávat velký pozor na tlak písku, aby

nedošlo k prasknutí. Jelikož jsem však pracovala s drobnými prasklinkami a strukturou obtištěnou z formy na objektu jako s dekorem, tyto případná rizika mi nehrozí.

„Glass fusing is the technique used to join glass pieces together by partly melting the glass using high temperatures. The heating is commonly undertaken in an electric kiln. Instead of fitting glass together using a lead solder, two or more pieces of glass are laid on top of or overlapped on each other and are fired at temperatures ranging from 1100 to 1600 degrees Fahrenheit (750 to 850 degrees Celsius). It is important to realize that glasses with different coefficients of expansion cannot be fused together - upon cooling or after a certain period of time, the fused piece will crack. Many people who work in glass fusing restrict themselves to one brand of glass (e.g. Bullseye, Uroborus, Baoli) which is guaranteed to be compatible with any other glass from the range of fusible glass offered by that particular maker.“⁶

⁶ Stained glass fusing, In: *Wikipedia: the free encyclopedia*. [online]. Wikimedia Foundation, Inc. May 2008. last modified on 27. 02. 2013. [cit. 2013-04-20] Dostupné z: http://en.wikipedia.org/wiki/Stained_glass_fusing

Překlad: *Fusing je technika, používaná zejména na spojení kousků skla dohromady, za pomoci vysokých teplot, tavením. Vytápění se běžně provádí v elektrické peci. Používá se na místo spojování tepelnou pájkou a to tak, že se dva nebo více kusů položených na základní desce nebo přes sebe navzájem překrývají, a jsou vypalovány při teplotách v rozmezí 1100 - 1600 stupňů Fahrenheita (750 až 850 stupňů Celsia). Je důležité si uvědomit, že při stavení skla s různými koeficienty roztažnosti nemůže být zajištěno - po ochlazení, nebo po určité době, že tavený kus nepraskne. Mnoho lidí, kteří pracují v fusingu skla se omezují na jednu značku skla (např. Bullseye, Uroborus, Baoli), kde je zaručena kompatibilita s rozsahem skleněného materiálu daného výrobce.*



Obrázek 3: Příklad fusingového výrobku. Autor: Erika Jonicová.

2 INSPIRACE

Inspirace je nedílnou součástí každé práce, nejinak je to i u mě samé. Zde bych ráda zmínila výtvarníky, kteří pracují na tématech mě blízkých, nebo podobných tématu mému. Největším zdrojem inspirace pro mě jsou dokonalé skleněné šaty, od Karen LaMonte.

2.1 Karen LaMonte

Ráda bych zmínila tuto autorku, protože si jí nesmírně vážím. Velice se mi líbí její přístup a vztah ke sklu. Také problematika, kterou řeší, je mi velice blízká. Charakteristické práce pro ni jsou převážně šaty, v životní velikosti, které vytváří především z keramiky, bronzu a skla.

Nejvíce bych se chtěla zaměřit právě na skleněné šaty. Její pojetí je jedinečné, hlavně v tom, že využívá prostoru mezi látkou a šaty.

„Při podrobnější prohlídce si divák poopravuje svůj prvotní dojem. Lidská těla jsou znamenána pouze v otisku, jsou tedy negativní. Jsou pouhým otvorem. A to ještě tam, kde je utváří šaty, ona druhá kůže civilizovaných bytostí. Ale i šaty jsou jen otiskem, takže ačkoli se zdá, že díky průhlednému materiálu vidíme vše, vidíme vlastně pouze zhmotnělý mezi-prostor mezi oděvem a tělem. Iluze těla je jenom tam, kde přiléhá k oděvu, což podtrhuje antikizující vzhled torzálních soch. Tento antický dojem ještě zvyšuje užívání drapérií. Karen LaMonte ráda sama vybírá svým sochám šaty - róby, často vyjadřující vznešenost a bohatství. Tím umocňuje kontrast mezi marnivostí a marností. Ale mnoha významová mluva drapérie naskýtá i jiné možnosti výrazových interpretací.“⁷

⁷ ŠTĚPÁN, Petr, 2004. *Karen LaMonte: Vanitas(Alternativy)*. Praha: České muzeum výtvarných umění v Praze. ISBN: 80-7056-123-8



Obrázek 4: Karen LaMonte - Semi-Reclining Dress Impression with Drapery



Obrázek 5: Karen LaMonte - Semi-Reclining Dress Impression

Šaty bere jako převlek, jako druhou kůži všech osob žijících v civilizaci. Každý člověk se za ně může schovat a mohou setřít nebo prohloubit rozdíly mezi námi.

*"The dress belonged to a moment when the wearer was, to use an expression of Proust's, en fleur. The dress belonged to a certain moment of history, which it preserves—it shows how women dressed for certain occasions at a certain moment. The wearer will have aged. She looked like that then, but, if she is still alive, it is certain she will not look that way now. There is a double melancholy—the melancholy of fashion, and the melancholy of bodily change, from nubility to decrepitude. The breasts have fallen, the waist thickened, the skin has lost its transparency and luminescence. The poignancy of LaMonte's dresses is a product of two modes of change in which we participate as human beings, composed, as we are, of flesh and meaning. Their poetry is the poetry of beauty and loss."*⁸

2.2 Diana Dias-Leão

Tuto autorku velice obdivuji. Objevila jsem ji nedávno, ale zanechala ve mně velmi hlubokou stopu. Nejvíce se mi líbí její způsob vyjadřování a myšlení. Skleněné šaty, které vytváří, nejen že jsou nádherné, ale jsou i funkční. Vytváří je pro ženy, převážně technikou fusing a pomocí drátů jim dává funkčnost. A však šaty nejsou určeny k běžnému nošení. Chce, aby šaty udělali ženu dokonale okouzující, ale zároveň zdůrazňuje, že to co je uvnitř šatů, je pravý poklad. Velikou myšlenkou její práce je i to, že šaty, které jsou tvořeny například ze střeptů, navozují kontrast mezi krásou, luxusem ale i nebezpečím a zraněním.

⁸ Danto, Arthur, 2005. *The Poetry of Meaning and Loss: The Glass Dresses of Karen LaMonte*. 1.vyd. Tacoma, WA: Museum of Glass, International Center for Contemporary Art. ISBN 0-9726649-1-2. Digitální kopie ve formátu PDF dostupná také z:

<http://karenlamonte.com/media/Danto%20Poetry%20of%20Meaning%20and%20Loss.pdf>

Překlad: „Šaty patří okamžiku, kdy nositelka, mohu použít výrazu Proust en fleur (z francouzštiny – květina), tedy kdy nositelka vykvetla do krásy. Šaty patří do určitého okamžiku dějin, který zachovává - ukazuje, jak byly ženy oblečeny v určitých příležitostech v určitém okamžiku. Nositelka zestárne. Vypadala jako předtím, ale jestli je ještě naživu, je jisté, že nebude vypadat takto nyní. Stává se dvojitou melancholií, melancholie módy a melancholie tělesné změny, od dospívání ke zchátralosti. Ňadra klesly, v pase ztloustla, pokožka ztratila průhlednost a zář. Naléhavost LaMontiných šatů je výrobek dvou druhů módních změn, ve kterých se účastní jako lidské bytosti, složené, jako jsme my, z masa a významu. Jejich poezie je poezií krásy a ztráty. "

„Not made for practical wear, this collection of couture sculpture is designed to create discussion and debate about issues around beauty and body image. The artist believes that anorexia, bulimia, self harm and body dysmorphic disorder are connected with issues relating to image and lack of confidence. Through this collection of inspirational dresses Diana wants to convey the message that: "Even though the image is glittering, it is the person inside who is priceless."“⁹



Obrázek 6: D. Dias- Leão – Dress

⁹ WOLKER ART GALERY. *Dare to Wear: Glass dresses by Diana Dias-Leão*. [online]. 2010. [cit. 2013-05-02]. Dostupné z: <http://www.liverpoolmuseums.org.uk/walker/exhibitions/daretowear/>

Překlad: „Nesou určeny k praktickému nošení, tato kolekce krejčovských modelů je navrhnutá s cílem vytvořit diskuzi a debatu o problémech týkajících se krásy a vzhledu těla. Umělkyně věří, že anorexie, bulimie, sebepoškozování a nespokojenost se vzhledem jsou spojeny s problémy týkajícími se vzhledu a nedostatku důvěry. Prostřednictvím této kolekce inspirovanou šaty, Diana chce předat poselství, které je: "I když vzhled září, osoba uvnitř je neocenitelná."



Obrázek 7: D. Dias- Leão - The latest poppy corset

2.3 Christina Bothwell

Tato autorka nepracuje přímo s šaty. Vytváří malé postavičky ze skla, lidí i zvířat, které jakoby navozují spojení mezi narozením a smrtí. Figurky v sobě nesou jistý odraz tajemna a částečně i temnoty. Inspiraci jsem čerpala hlavně v příběhu, který se v postavičkách odráží. Jistá křehkost, pohled do minulosti. Stejně jsem uvažovala i já. Byla bych ráda, kdyby při pohledu na moji práci, měl divák stejně silné pocity a dojem jako u práce Christiny Bothwell.

„In my work I am drawn to the processes of birth, death, and renewal. What lies below the surface fascinates me and I try to capture the qualities of the "unseen" that express the sense of wonder that I feel in my daily existence. I am attracted to glass because it can do everything that other sculptural media can; in addition, it offers an inner space and transmits light.

My subject matter includes babies, animals, and children as they embody the essence of vulnerability that is the underlying theme in my work. Currently I am exploring metamorphosis as a topic, and have been incorporating figures within figures in my pieces. Within each glass figure there is a smaller figure seen through the surface of the glass.

I think of these pieces as souls, each being pregnant with their own potential, giving birth to new, improved versions of themselves“.¹⁰

¹⁰ BOTHWELL, Christina. [online]. [cit. 2013-05-10]. Dostupné z: <http://christinabothwell.com/>

Překlad: „Ve své práci upozorňuji na procesy zrození, smrti a oživení. Co se skrývá pod povrchem, mně fascinuj, a snažím se zachytit vlastnosti "neviditelného", které vyjadřují pocit úžasu, který cítím ve své každodenní existenci. Sklo mně přitahuje, jelikož mohu dělat vše, to co v ostatních sochařských uměních, kromě toho, nabízí i vnitřní prostor a propouští světlo.“

I“Můj předmět zahrnuje miminka, zvířata a děti, protože ztělesňují podstatu zranitelnosti, která je hlavním tématem v mé práci. V současné době zkoumám proměny jako téma, které byly zahrnuty v rámci postav uvnitř mých kousků. V každé skleněné postavě je menší postava viditelná skrz povrch skla“.

„Myslím, že každý z těchto kousků má duši, a každý je obtěžkán vlastním potenciálem, rodí nové, vylepšené verze sebe sama.“



Obrázek 8: Christina Bothwell – Octopus Girl



Obrázek 9: Christina Bothwell - Mermaid

2.4 Rudolf Štursa

V začátcích, a to při práci s fotografiemi mi byl inspiračním vzorem můj strýc, brněnský fotograf, Rudolf Štursa. Hlavní podstatou jeho fotografií je zachycení jedinečného okamžiku s vlastní atmosférou.

Při jedné návštěvě zapáleně diskutoval o zachycení té pravé vteřiny, a jak může jedna fotografie s nadsázkou sama vyprávět vlastní příběh. Právě rozhovor s ním byl částečně impulsem pro mé začátky práce s fotografií jako s „oknem do vzpomínek“.

„Rudolf Štursa vytváří jakousi paměť své doby. Inspirují jej nejen emocionální nebo vizuální zážitky, ale i jevy zdánlivě nezajímavé a všední. Jeho obrazové dokumenty charakterizuje intuitivní smysl pro výtvarnou působivost černobílé fotografie“¹¹



Obrázek 10: Rudolf Štursa - Brilianty

¹¹ VRÁNOVÁ, Jana. Rudolf Štursa: Fotograf, hledající nitro člověka. *Brněnský deník*. [online]. 4.5.2011 10:58. [cit. 2013-05-12] Dostupné z http://brnensky.denik.cz/kultura_region/rudolf-stursa-fotograf-hledajici-nitro-cloveka.html



Obrázek 11: Rudolf Štursa – Odvážní letci

II. PRAKTICKÁ ČÁST

3 KONCEPT PRÁCE

V této kapitole bych ráda objasnila, proč se daným tématem zabývám a jak jsem ke své práci dospěla.

Hlavní myšlenkou mé práce je rodina, dětství a důraz na vývoj osobnosti. Proto jsem si jako objekt pro realizaci vybrala, právě mé dětské šaty.

Rodina je v životě člověka neodmyslitelnou součástí. A vzpomínky na ni nás doprovázejí celým životem. I když si jedinec vytvoří rodinu vlastní, na svoji rodnou nezapomíná. K uchování vzpomínek poslouží různé upomínkové předměty, jako jsou dárečky od rodiny, rodinné stromy, kroniky a hlavně rodinné fotografie. Co by mělo připomenout chvíli dávno minulou lépe než její zachycení v obraze a barvách. Věšíme si je na stěny, ukládáme do alb, trháme při rozchodu. Připomenou nám ten nenávratně ztracený okamžik.

Mám spousty a spousty rodinných fotografií a jsem na ně psychicky vázaná. Právě proto jsem si pro svou práci vybrala tři z dětství. Vybírala jsem dlouho, protože k mnoha fotkám mám zvláštní vztah, ale ty, které jsem si k práci vybrala, jsou pro mě velmi důležité.

3.1 Fotografie jako předloha

Mé myšlenky se v začátcích ubíraly k rodině. Proto má první práce vycházela z rodinných fotografií.

Fotografii chápu jako připomínku chvíle dávno minulé, jako pomyslné okno do vzpomínek. Vždy, když se na ni podívám, připomene mi náladu, počasí, nebo třeba jen můj vlastní pocit v dané vteřině.

„Fotografie umožnila návrat již pomínuvšího – čímž přinesla i proroctví budoucích návratů. Ať už bylo její nominální téma jakékoli, fotografie ustavovala vizuální zápis míjení času, čímž také poukazovala k nevyhnutelnému zániku každého diváka“¹²

¹² BATCHEN, Geoffrey. *Ektoplasma*. In Císař, K. *Co je to fotografie?* 1. vydání. Praha: Herrmann & synové. 2004. s. 341 – 353. ISBN 80-239-5169-6.

Pro svoji ranou práci jsem si vybrala tři fotografie z dětství, které jsou mi blízké. Ať už je to vzpomínka na můj první dort, či na návštěvu z Prahy, která v nestřežený okamžik vytvořila fotku, na které je spolu semnou i mým bratrem maminka, která se velmi nerada fotí. Třetí fotografii fotila právě ona. Jsem na ní já, ve svých nejoblíbenějších šatech a je vyfocena jen tak, abychom měli na co vzpomínat. Tuto fotku mám nejraději, dokonale si vybauším náladu, jaká v dané chvíli panovala.

Fotografie jsem tedy vzala a dále s nimi pracovala. Moje hlavní myšlenka byla, přetvořit je na obraz. Na obraz, který by některé věci či detaily zakryl. Nechtěla jsem vystavovat na odiv svoje osobní pocity a zážitky, ale zároveň jsem chtěla s touto tematikou pracovat a jako každý umělec ji pak vystavit. Proto jsem hledala kompromis. Vize byla taková, že pokřívím realitu. Přikreslím, přihodím různé vsuvky a původní obraz zanikne a vystoupí nový.

Fotky jsem různě přetvářela, překrývala pískováním či barvou. Nakonec se nejlépe jevil nápad skrýt je částečně za oponu. Za pomyslný závěs a odhalit jen detaily. Kvůli této myšlence jsem podstatné části musela zvýraznit. Vybrala jsem si detaily, které danou fotografii nejvíce vystihovaly. Tedy cihlovou zeď a knihu pohádek na fotce první, na druhé pak květinový ubrus a narozeninový dort. Na třetí jsem zvýraznila deku a svého oblíbeného plyšového medvídka.

Detaily jsem převedla na skleněnou tabuli. Některé jsem vypískovala, jiné namalovala. Chtěla jsem je co nejvíce zdůraznit. Podtrhnout jejich důležitost. Vytvořit prostorové obrazy. Ale nechtěla jsem, aby bylo vidět úplně vše, aby realita byla částečně zahalená. Proto jsem konečné tabule skla předem dekorované a podlepené výtiskem zvětšené fotky zahalila do záclony. Realitu jsem posprejovala přes přehýbanou záclonu růžovou barvou. Růžový nástřík jsem zvolila z toho důvodu, protože si myslím, že přesně vystihuje naivitu dětství, je to „sladká“ barva a k dětským zážitkům se podle mého názoru nejlépe hodí.



Obrázek 12: Obraz 1. – Návštěva



Obrázek 13: Obraz 2. – Dort



Obrázek 14: Obraz 3 – V šatech



Obrázek 15: Detail - Obraz 3

3.2 Skleněné šaty dětství

Podstatou mojí bakalářské práce je objekt šatů, které jsem nosila v dětství. Byli to moje nejoblíbenější šaty a nosila jsem je hlavně ke zvláštním příležitostem. Po mě je zdědily i moje sestry, a jelikož přežili neustálé nošení a sestry z nich nakonec vyrostly, rozhodla jsem se je využít ke své práci. Byli pro mě velice důležité a svůj osobní vztah jsem se snažila přenést jak do své práce, tak výsledně i na diváka.



Obrázek 16: Lenka Štursová – Vzpomínky

V předchozí kapitole jsem popsala moji práci s osobními fotografiemi. Jelikož mě práce na osobním tématu zajímala a dělala jsem ji ráda, začala jsem ji dále rozvíjet. Na jedné fotce mám oblečené své nejoblíbenější šaty. Vzpomínám si přesně na ten den. Maminka roztáhla deku v obývacím pokoji a řekla, že si uděláme nějaké snímky na památku. Ať si vyberu ze skříně šaty, které chci, a ona mě v nich vyfotí. Abych měla vzpomínku na chvíli, kdy mi dokonale padly.

Když jsem dokončila svou práci s fotkami a úspěšně ji obhájila, měla jsem plnou hlavu myšlenek, jak budu pokračovat. Začala jsem rozvíjet různé nápady týkající se rodinných alb, které by byli prostorové, různých míst a užitných věcí, které by zobrazovali fotografie, a tak podobně. To, že budu pracovat spíše jen s konceptem, než s užitnou věcí jsem ze začátku vůbec nezamýšlela. Spíš jsem chtěla vytvořit něco, co rodině poslouží, ale zároveň jí připomene společné chvíle. Proto jsem si i při zadávání témat vybrala vzpomínky. Postupem času jsem se ale této myšlence začala vzdalovat. Začali mě napadat asociace typu: křehká vzpomínka = křehké sklo, mlhavé = zakalené, vzpomínky neúplné, potrhane = krajka.

Po další práci bylo víc a víc jasné že chci vytvořit prostorový objekt. Objekt, který bude souviset semnou a s mou minulou prací. A tak jsem začala pracovat s věcmi na fotkách. Snažila jsem se je vyhledat na půdě, nebo vyptat si je u známých kterým jsme je vypůjčili. Nakonec se mi vrátilo jen málo věcí, převážně z jedné fotografie. Našla jsem doma starou oranžovou deku a i malého plyšového medvídka. A jako hlavní i mé staré šaty. Hrála jsem si s myšlenkou vytvořit takové malé osobní mauzoleum. Zavřít věci do vitrín. Vystavit je a zachovat pro příští generace.



Obrázek 17: Předloha k šatům

Později jsem upustila od všech těchto věcí a začala pracovat jen s šaty. Ty jsem zamýšlela použít celé v originálu, jen je částečně doplňovat o nové skleněné detaily. Střípky vzpomínek. Na okraj našasení, na rukáv krajku, jeden či dva knoflíky vyměnit za skleněné. Šaty ponechat, ale dotvořit si je podle svého. Ve výsledku vypadalo spojení látky a skla moc těžkopádně a nevytvářelo takový efekt, jaký bych si představovala. Navíc otázka spojení těchto dvou materiálů se také jevila jako velice obtížná.

Proto jsem se rozhodla převést do skla šaty celé. Moje idea byla, vytvořit šaty na imaginární sedící postavě ve stejné velikosti a rozložení jako na fotografii. Tedy jedna ku jedné.

Začala jsem se potýkat s různými problémy. Jak vytvořit formu z látky, která sama o sobě nedrží tvar? Jak udělat šaty co nejtenčí a s co nejkřehčím vzhledem? Dalo by se udělat je jednoduše nebo je třeba vytvořit více částí a ty spojit, a když, tak jakým způsobem je budu spojovat? Všechny tyto otázky rozvedu v podkapitole realizace.

4 REALIZACE

Ráda bych teď volně přešla od konceptu k realizaci. Realizace probíhala především v sádrovně a po zhotovení formy ve střední sklářské škole ve Valašském Meziříčí.

4.1 Formy

Nejprve bylo nutné vyřešit problém poddajnosti šatů. Chtěla jsem vytvořit sádrovou formu, ale potřebovala jsem se vyhnout tomu, aby se sádra do látky vpila. Pak bych šaty z formy dostávala jen velice obtížně a mohla bych je zničit. Proto jsem začala uvažovat o látce, která vytvrdí textilií a dá jí potřebný tvar a nepropustnost tekutin. Nejlépe vhodná se mi zdála látka zvaná Powertex.

„ Powertex - vytvrzovací hmota - základní médium ucelené výtvarné řady určené k tvorbě prostorových objektů. Jedná se o netoxickou (certifikát AP), ekologickou a na vodní bázi vytvořenou hmotu, která je v nabídce v několika barevných variantách (včetně průhledné). Tuzí jakýkoliv přírodní materiál (textil, papírovinu, buničinu, kůži, plyš apod.) a dokonale také přilne na drsnější savý povrch (dřevo, kartón, kámen, beton atd.). Snadno se kombinuje s pískem, dřevěnými pilinami a s práškem StoneArt za vzniku zajímavých struktur a hmot k modelování. Jediné s čím “nespolupracuje” je plast.

Suchý na dotyk je po cca 2 hodinách, k úplnému vytvrdnutí dochází po 2-3 týdnech (záleží na velikosti výrobku). S jeho pomocí lze vytvořit výtvarně velmi estetické prostorové objekty různých rozměrů - od drobných šperků, přes interiérové plastiky a dekorace až po gigantické sochy do exteriéru (do -80°C).“¹³

Je to látka pro mě zcela nová a bylo velice zajímavé s ní pracovat. Nejzajímavější vlastností je to, že dokáže ztvdnout do podoby betonu. Díky tomu se pro mě stala opravdu užitečnou. Mohla jsem šaty vytvarovat do požadovaného tvaru a dále s ním pak pracovat. Nejprve jsem si udělala zkoušky, protože nebylo jasné, zdali šaty půjdou udělat tak, aby se co nejvíce podobali sedící figuře, a zdali do formy sklo zateče správně. V té době jsem ješ-

¹³ EVRON. Salamanca. *Powertex – tužidlo na přírodní materiály: Popis produktu*. [online] © 2013 [cit. 2013-04-29] Dostupné z: <http://www.salamanca.cz/cz/e-shop/972544/c59804-powertex/powertex-tuzidlo-na-prirodni-materialy-1kg-2c-7-barev.html>

tě pracovala s plochým sklem, tedy s tím že na výsledné šaty použiji plochého skla. Až později jsem přešla na techniku pâte ve verre a metodu drceného skla.

Vytvořila jsem si sádrové formy z vytvrzených šatů. Použila jsem šaty ušité na panenku, aby byl střih a struktura podobná mým šatům. Po lehnutí skla ve fusingové peci bylo jasné, že ploché sklo, bude-li sebetenčí, není vhodné. Vytvořilo totiž mnohé nežádoucí přehyby a do zásadních detailů vůbec nezateklo.



Obrázek 18: Forma s plochým sklem



Obrázek 19: Lehnuté ploché sklo do formy

Začala jsem tedy uvažovat o sklu drceném, vysypaném do formy ve velice slabé vrstvě tak, aby se spojil, ale aby navodil pocit co největší křehkosti. U sedící figury by se sklo nedostalo do všech částí, pokud by forma byla jen jednoduchá. Navazovat tři díly na sebe, by podle mě nepůsobilo dostatečně esteticky a spoje by byly příliš čitelné. Proto jsem ze začátku šaty pojala pouze plošně. Jako rozložené a nařasené a lehce vyztužené aby nebyli jen ploché. Protože jsem je chtěla použít na další práci, nemohla jsem je zafixovat do jedné pozice, se kterou už bych pak nic nemohla dělat. Proto jsem nakonec vynechala vyztužení pawertexem a tak jsem použila obyčejný jar. Látku jsem jím potřela a tím se do ní nevpila sádra. Jelikož je jar sám o sobě mastný nedošlo ke spojení sádry a látky a tím se šaty z formy krásně vyndali absolutně neporušené.

Stejný postup jsem aplikovala i při výrobě finálních šatů, jen s tím rozdílem, že jsem látku více vycpala a vyztužila, aby vypadala prostorověji. Jelikož jsem chtěla dosáhnout ještě většího objemu, šaty jsem vytvořila ze dvou částí, tedy jsem zaformovala i polovinu zadní. Po utavení poloviny spojím, a tím vznikne celistvý objekt. Spojení šatů bude v bocích, stejně jak tomu bývá u většiny oděvů. Tím mohu využít výhodu švu a spoje přiznat.



Obrázek 20: Vyjmutí šatů z formy

4.2 Příprava do pece

Když je forma hotová, je velice mokrá. Proto bylo nutné nechat ji vysušit. Nejlepší řešení je, dát ji do místnosti dobře vytápěné a odvětrávané. Ideálním místem se jeví blízkost sklářské tavné pece - hutě. V tomto prostředí je forma připravená k použití již po třech týdnech. Ideální doba je však měsíc. Samozřejmě záleží na velikosti a síle formy i na množství použité sádry.

Sklo jsem použila čiré, ve skleněných tyčích. Aby bylo vhodné, musela jsem tyče nadrtit na správnou granulaci. Největší části by neměli přesáhnout velikosti 5 mm. Větší velikost je do mých forem nevhodná, protože by nedošlo k roztavení a ve skle by vznikly kazy. Protože jsem sklo drtila v hmoždíři, vznikaly nejen střepy ale i skelný prášek. Ten po nasypání do formy sklo lehce zakalil. Protože látka šatů je bílá, brala jsem to jako velice pozitivní efekt. Uvažovala jsem totiž, že vytvořím šaty v barvě, nejlépe bílé. Kdybych však použila namísto čirého skla sklo barevné, nedosáhla bych dobré transparentnosti a objekt by pak vypadal těžkopádně. Proto jsem lehký, kalný odstín bílé barvy uvítala.

Drcené sklo jsem tedy vložila do formy ve velmi tenké vrstvě. Chtěla jsem tím dosáhnout efektu naprosté křehkosti. Vrstva skla byla natolik silná, aby se slinula v jeden celek ale ne tak moc aby byla těžkopádná a působila masivním dojmem. Protože forma obsahovala mnoho členitostí a záhybů, sklo nebylo možné rozprostřít všude. Tím ovšem vznikly různé otvory, které však nebyly ke škodě. Spíše podpořily dojem křehkosti a u některých, těch s roztřepenými okraji, vznikl i dojem krajky.



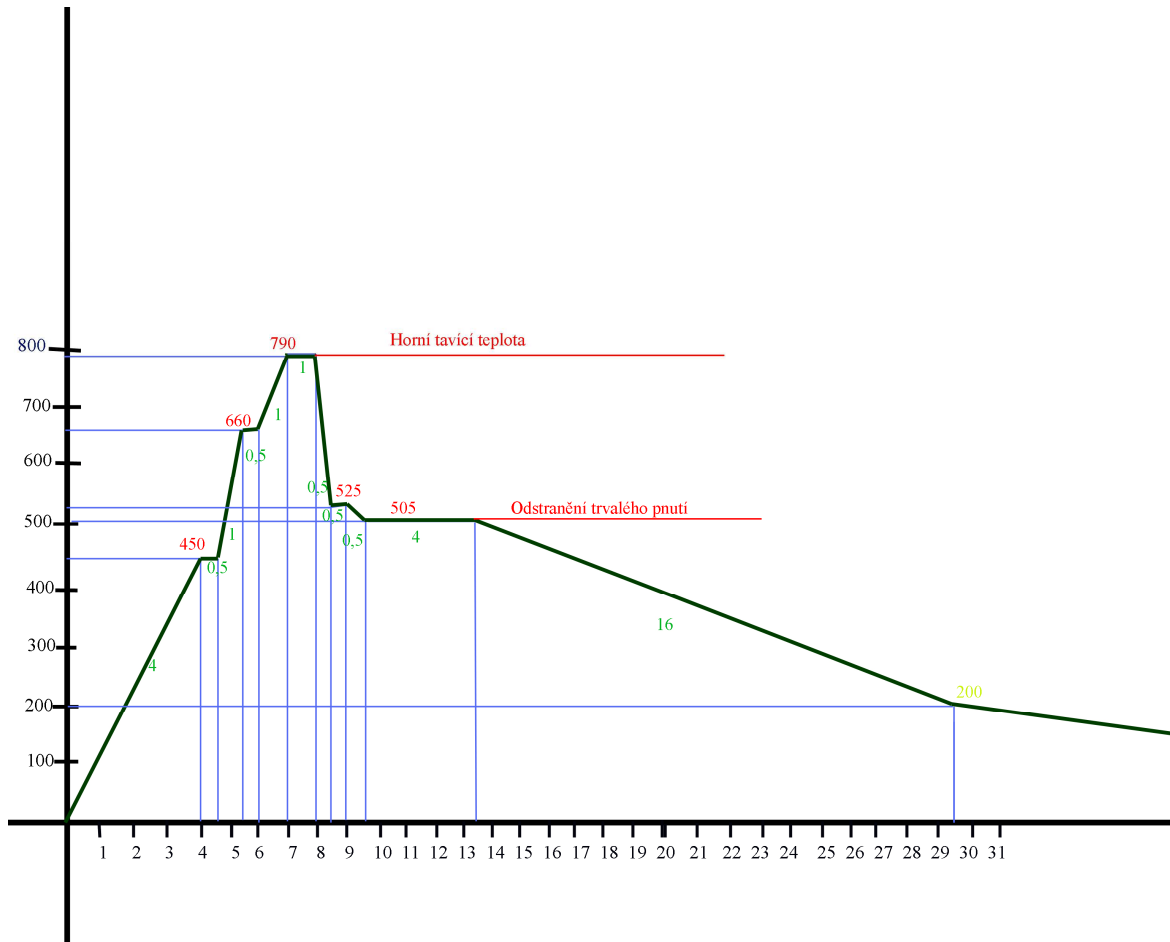
Obrázek 21: Drcené střepy naložené do formy

Použitím jen malého množství sklářského písku při výrobě formy vznikly praskliny a spáry, do kterých roztavené sklo zatékalo. I tento efekt byl k užitku. Sklo tím získalo jemnou strukturu, která vynikla hlavně v záhybech a nerovnostech a dodala šatům více prostorový dojem.

4.2.1 Tavící křivka

Vždy, když se taví jiným způsobem, než je obvyklé, musí tomu být přizpůsobena i tavící křivka fusingové pece. Nebylo tomu jinak ani v mém případě. Tavící křivka se přesně upravuje podle požadavku na roztavení skla. Jelikož je struktura mojí práce členitá a šaty proto mají mnoho záhybu, musela jsem použít velice jemné drcené sklo. Kdybych totiž

použila větší střepy, k tavení by bylo třeba vyšších teplot, sklo by steklo dolů a na vyšších místech by se neudrželo. Tím by vznikaly mnohem větší otvory a mezery, což by již nebylo vhodné. Proto musela být teplotní křivka velmi specifická a dosahovat nižších teplot než je tomu běžně.



Obrázek 22: Tavící křivka

4.3 Instalace

Po vyjmutí z pece a odstranění a očištění následoval převoz ze sklářské hutě ve Valašském Meziříčí zpět do Zlína. V tuto chvíli byly šaty již připraveny k instalaci.

Ráda bych instalovala šaty zavěšené, protože tak jimi bude nejlépe prostupovat světlo a vynikne jak křehkost, tak průsvitnost a dekor. Nejtěžším úkolem bude šaty opatrně zavěsit, aby se neponičily. Pravděpodobně využiji závěsný systém z lanek a šaty uchytím za pomoci

háčků. Pokud použiji tenká ocelová lanka a drobné háčky, neměli by narušit výsledný dojem.

Největší problém vidím v tom, jak dát dva kusy skla, které mají ostré a nepravidelné okraje, dohromady. Možným řešením by bylo buď šaty slepit v přilehlých bodech pomocí průhledného silikonu, nebo je pouze zavěsit na těsnou vzdálenost, ale vzájemně je nespojovat. Tato varianta se mi zdá přijatelnější, ale vidím riziko v tom, že pokud by někdo omylem zavadil o visící objekt a ten se rozpochoval, snadno by došlo k rozbití.

Původní šaty byly pokryté jednoduchým vzorem, který bych chtěla také obsáhnout ve finální instalaci. Původním nápadem bylo, že vzor zobrazím na sokl, na kterém měly šaty stát. Jelikož však má výsledný objekt velmi členitou spodní hranu, není možné jej na ni postavit, aniž by hrozila destrukce. Proto zvažuji spíše pokrytí přilehlé stěny, nebo nasvícení daným dekorem.



Obrázek 23: Detail – dekor.

ZÁVĚR

Při navrhování a následné výrobě konečného objektu jsem si prošla dlouhou cestu. Cestu plnou poznání. Již vím, jak správně utavit křehkou skořepinu skla, při jaké teplotě a jaké tavící křivce. Vím jak vytvořit správnou formu a co vše potřebuji, chci-li zaformovat obyčejnou látku. Ale má práce mi nedala zkušenosti jen z hlediska technologického, ale i z hlediska ponaučení se. Že všechny hranice se dají posunout o kousek dál a že když mi někdo řekne, že to nejde, nemusí mít stoprocentní pravdu.

Práce mě také obohatila při poznávání sama sebe. Zjistila jsem, že pokud se chci ubírat nějakou cestou, je nejlepším řešením začít u sebe. Témata, která jsou osobní a ke kterým má člověk jakoukoliv citovou vazbu, jsou pro jedince stěžejní. Dovolí jemu i jiným nahlédnout do různých částí jeho mysli a dílo, které vzniklo, může být třeba nepochopené, ale stane se součástí jeho vlastní osobnosti.

Při realizaci jsem si vyzkoušela různé techniky, jako fusing, výrobu formy atd., které mě obohatily o nové a nové zkušenosti. Nyní zvládnou vyrobit objekt, který je výsledkem více než půlročního procesu navrhování a přemítání, kdy jsem se ubírala různými směry a kdy jsem nakonec našla ten správný pro moji osobu.

Prvotním záměrem bylo vytvořit sedící postavu. Tento cíl se mi bohužel nepodařilo splnit vzhledem k vysoké úrovni obtížnosti a k technickým podmínkám, které mi neumožnily realizovat objekt přesně podle mých prvotních plánů. Rozhodně bych se ale této myšlenky nechtěla vzdát a ráda bych na ni v příští práci navázala. Do budoucna plánuji dále pracovat s myšlenkou rodiny a pokračovat na tématu s využitím křehkosti skla. Myslím, že se nastavené hranice křehkosti skla dají ještě posouvat a ráda bych je vyvedla až do úplných krajností.

Doufám, že nezávislý pozorovatel při pohledu na moji práci, neuvidí jen skleněné šaty, ale i kus mojí osobnosti a vzpomínek na dětství. A že pokud se zamyslí a na chvíli pozastaví, nejde si svoji vlastní cestu k pochopení a třeba mu v mysli vytane nejedena vzpomínka.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

BATCHEN, Geoffrey. *Burning with Desire*. 1. vyd. Cambridge: MIT Press, 1999. 273 s. ISBN 0-26202427

BATCHEN, Geoffrey. *Ektoplasma*. In *Císař, K. Co je to fotografie?* 1. vydání. Praha: Herrmann & synové. 2004. s. 341 – 353. ISBN 80-239-5169-6.

Danto, Arthur, 2005. *The Poetry of Meaning and Loss: The Glass Dresses of Karen LaMonte*. 1.vyd. Tacoma, WA: Museum of Glass, International Center for Contemporary Art. ISBN 0-9726649-1-2

ŠTĚPÁN, Petr. *Karen LaMonte: Vanitas(Alternativy)*. Praha: České muzeum výtvarných umění v Praze. 2004. ISBN: 80-7056-123-8

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

atd. A tak dále

cit. Citováno

např. Například

pozn. Poznámka

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: François Emile Décorchemont - Váza, 1923.....	13
Obrázek 2: Gabriel Argy- Rousseau - Vázy Ovoce, Listy, 1922.....	13
Obrázek 3: Příklad fusingového výrobku. Autor: Erika Jonicová.....	16
Obrázek 4: Karen LaMonte - Semi-Reclining Dress Impression with Drapery	18
Obrázek 5: Karen LaMonte - Semi-Reclining Dress Impression	18
Obrázek 6: D. Dias- Leão – Dress	20
Obrázek 7: D. Dias- Leão - The latest poppy corset.....	21
Obrázek 8: Christina Bothwell – Octopus Girl.....	23
Obrázek 9: Christina Bothwell - Mermaid.....	23
Obrázek 10: Rudolf Štursa - Brilianty	24
Obrázek 11: Rudolf Štursa – Odvážní letci	25
Obrázek 12: Obraz 1. – Návštěva	29
Obrázek 13: Obraz 2. – Dort.....	29
Obrázek 14: Obraz 3 – V šatech	30
Obrázek 15: Detail - Obraz 3	30
Obrázek 16: Lenka Štursová – Vzpomínky	31
Obrázek 17: Předloha k šatům	33
Obrázek 18: Forma s plochým sklem	35
Obrázek 19: Lehnuté ploché sklo do formy.....	36
Obrázek 20: Vyjmutí šatů z formy.....	37
Obrázek 21: Drcené střepy naložené do formy.....	38
Obrázek 22: Tavicí křivka	39
Obrázek 23: Detail – dekor.....	40

SEZNAM ZDROJŮ OBRÁZKŮ

Obr. 1: JANIS, Michael. Washhington glass school. Kiln-formed Glass&The American Studio Glass Movement – A Paralle History. *Vase, 1923.François Emile Décorchemont. pâte de verre* In: Blogger. [online] 22. 2. 2012. [cit. 2013-05-13] Obrázek ve formátu JPG. Dostupné z: <http://washingtonglass.blogspot.cz/2012/02/kiln-formed-glass-american-studio-glass.html>

Obr. 2: CHRISTIE'S. Gabriel Argy-Rouseau. Fruir er feuillage vase, designed 1922. In:Christie's. [online]7. 4. 2009. [cit. 2013-05-13] Obrázek ve formátu JPG. Dostupné z: http://www.christies.com/LotFinder/lot_details.aspx?from=salesummary&pos=2&intObjec tID=5186082

Obr. 3: JONICOVÁ, Erika *Erika Jonicová, Malhostovice*. In: Nalok - Nakupujte lokálně. [online] (neuvedeno) [cit. 2013-5-05.] Obrázek ve formátu JPG. Dostupné z: <http://www.nalok.cz/farmy/erika-jonico va>

Obr. 4: LA MONTE, Karen. *Reclining Dress Impression with Drapery*. [online] ©2010 [cit. 2013-03-06] Obrázek ve formátu JPG. Dostupné z: http://karenlamonte.smugmug.com/Museum-Collections/Hunter-Museum-of-American-Art/11206392_GmcV7m/786043588_bHBdvXz#!i=786043588&k=bHBdvXz

Obr. 5: ME. *Glass dresses – Sculptures by Karen La Monte* In: Pulpfactor [online] 23. 08. 2010 [cit. 2013-03-06] Obrázek ve formátu JPG. Dostupné z: <http://pulpfactor.com/art/4737/glass-dresses-sculptures-by-karen-la-monte/attachment/glass-art-by-karen-lamonte-19/>

Obr. 6: DENISE, *Shatteringly beautiful: The glass dresses of Diana Dias-Leão*. [online]. 08. 04. 2010. [cit. 2013- 05- 10] Obrázek formátu JPG. Dostupné z: http://www.theswellelife.com/swelle_life/2010/04/glass-dresses.html

Obr. 7: DIAS-LEÃO, Diana. *Poppy Corset*. In: Facebook [online] 03. 04. 2012. [cit. 2013. 02. 14] Obrázek formátu JPG. Dostupné z: <https://www.facebook.com/photo.php?fbid=124350971029853&set=a.124348237696793.22879.100003648530544&type=1&permPage=1>

Obr. 8: BOTHWELL, Christina. *Octopus Girl*. [online] 2003-2006 [cit. 2013-05-05] Obrázek formátu JPG. Dostupné z: <http://christinabothwell.com/>

Obr. 9: BOTHWELL, Christina. *Mermaid* [online] 2007-2009. [cit. 2013-05-05] Obrázek formátu JPG. Dostupné z: <http://christinabothwell.com/>

Obr. 10: WORN. Vystavovatel a jeho diváci + Rudolf Štursa – Fotografie. In: WORN. [online] © 2010 [cit. 2013-04-24] ISMY ISSN 1804-9419. Obrázek formátu JPG. Dostupné z: <http://www.worn.cz/kalendar-akci/vystava/vystavovatel-a-jeho-divaci-rudolf-stursa-fotografie/>

Obr. 11: STULÍROVÁ, Markéta. *Rudolf Štursa: fotograf hledající nitro člověka*. [online] 04. 05. 2011. [cit. 2013.05.11.] Obrázek formátu JPG. Dostupné z: http://brnensky.denik.cz/kultura_region/rudolf-stursa-fotograf-hledajici-nitro-cloveka.html

Obr. 12: ARCHIV AUTORA

Obr. 13: ARCHIV AUTORA

Obr. 14: ARCHIV AUTORA

Obr. 15: ARCHIV AUTORA

Obr. 16: ARCHIV AUTORA Foto: Filip Kartousek

Obr. 17: ARCHIV AUTORA

Obr. 18: ARCHIV AUTORA

Obr. 19: ARCHIV AUTORA Foto: Bc A. Luboš Šurýn

Obr. 20: ARCHIV AUTORA Foto: Bc A. Luboš Šurýn

Obr. 21: ARCHIV AUTORA

Obr. 22: ARCHIV AUTORA

Obr. 23. ARCHIV AUTORA

SEZNAM INTERNETOVÝCH ZDROJŮ

<http://citaty.peoplelovepeople.com/cz/cs/johann-wolfgang-von-goethe/citaty-autora/25-8-1>

http://www.e-vitra.eu/history-8_Pate_de_verre-15.html

<http://karenlamonte.com/media/Danto%20Poetry%20of%20Meaning%20and%20Loss.pdf>

<http://www.liverpoolmuseums.org.uk/walker/exhibitions/daretowear/>

<http://christinabothwell.com/>

http://brnensky.denik.cz/kultura_region/rudolf-stursa-fotograf-hledajici-nitro-cloveka.html

<http://www.salamanca.cz/cz/e-shop/972544/c59804-powertex/powertex-tuzidlo-na-prirodnimaterialy-1kg-2c-7-barev.html>

<http://washingtonglass.blogspot.cz/2012/02/kiln-formed-glass-american-studio-glass.html>

http://www.christies.com/LotFinder/lot_details.aspx?from=salessummary&pos=2&intObjectID=5186082

<http://www.nalok.cz/farmy/erika-jonicova>

http://karenlamonte.smugmug.com/Museum-Collections/Hunter-Museum-of-American-Art/11206392_GmcV7m/786043588_bHBdvXz#!i=786043588&k=bHBdvXz

<http://pulpfactor.com/art/4737/glass-dresses-sculptures-by-karen-lamonte/attachment/glass-art-by-karen-lamonte-19/>

http://www.theswellelife.com/swelle_life/2010/04/glass-dresses.html

htt-

[ps://www.facebook.com/photo.php?fbid=124350971029853&set=a.124348237696793.22879.100003648530544&type=1&permPage=1](https://www.facebook.com/photo.php?fbid=124350971029853&set=a.124348237696793.22879.100003648530544&type=1&permPage=1)

<http://www.worn.cz/kalendar-akci/vystava/vystavovatel-a-jeho-divaci-rudolf-stursa-fotografie/>

http://en.wikipedia.org/wiki/Stained_glass_fusing